

36. Primena Vijetovih pravila

ZADATAK 1. U kvadratnoj jednačini $(11 - m^2)x^2 + 2(m + 1)x - 1 = 0$ odredi realan parametar m tako da rešenja zadovoljavaju relaciju $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = 6$.

Rešenje:

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = 6$$

$$\frac{x_2 + x_1}{x_1 x_2} = 6$$

što uz Vijetove formule

$$x_1 + x_2 = \frac{2(m + 1)}{m^2 - 11}, \quad m \neq \pm\sqrt{11}$$

i

$$x_1 x_2 = \frac{1}{m^2 - 11}, \quad m \neq \pm\sqrt{11}$$

daje

$$\frac{\frac{2(m + 1)}{m^2 - 11}}{\frac{1}{m^2 - 11}} = 6$$

$$m + 1 = 3$$

$$m = 2.$$

ZADATAK 2. Iz kvadratne jednačine $x^2 - 2(3m - 2)x + 4 - m^2 = 0$ odredi realan parametar m iz uslova:

- da su rešenja realna i jednaka;
- da su rešenja suprotni brojevi;
- da su rešenja recipročna;
- da je jedno rešenje nula.

Rešenje:

a) Rešenja su realna i jednaka pišemo

$$x_1 = x_2$$

tj.

$$x_1 - x_2 = 0.$$

Uz Vijetove formule

$$x_1 + x_2 = 2(3m - 2)$$

$$x_1 x_2 = 4 - m^2$$

dobijamo sistem tri jednačine sa tri nepoznate koji nam daje rešenja

$$m_1 = 0 \wedge m_2 = \frac{6}{5}.$$

b) Rešenja su suprotni brojevi pišemo

$$x_1 = -x_2.$$

Sada imamo sistem jednačina

$$x_1 - x_2 = 0$$

$$x_1 + x_2 = 2(3m - 2)$$

$$x_1 x_2 = 4 - m^2$$

čije je rešenje po m dato sa $m = \frac{2}{3}$.

c) Rešenja su recipročna je isto što i $x_1 = \frac{1}{x_2}$. Zadatak se rešava slično prethodnim zadacima.

d) Jedno rešenje je nula pišemo $x_1 = 0$. Zadatak se rešava slično prethodnim zadacima.

DOMAĆI ZADATAK: Vene T. Bogoslavov 2 – 521.